FYBA Regular
Sem II
6/5/2019
2.30 - 5.30
pages. 03

FYBA. Sem. II 6/5/19 (40)

Paper / Subject Code: 96057 / Sanskrit : Paper I

Q.P.Code: 52384

[Time: Three Hours] [Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper

1. All Questions are compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to right indicate marks to a sub question.

प्र.१] केवलं **द्वौ** समूहौ अनुवदत|

A] i) कज्जलं गैरिकोपेतं श्यामवर्णं प्रजायते | १०
अलक्तकेन संयुक्तं कज्जलं पाटलं भवेत् ||
अलक्तं नीलिकायुक्तं जम्बूवर्णं भवेत्स्फुटम् |
एवं शुद्धाश्च मिश्राश्च वर्णभेदाः प्रकीर्तिताः ||

ii) विनोदः - अतः एतत्सर्वं शून्यं शून्यमिव प्रतिभाति मे | नोत्सहे जीवितुम् | वरं प्राणत्यागः न च पुनर्भार्यां विना जीवनम् |
प्रकाशः - किं सत्यमेव जीवितुं नोत्सहसे |
विनोदः - अथ किम् ? प्राणत्यागार्थमेव अत्राहं समागतः|

B] i) श्रोत्रं होच्चक्राम तत् संवत्सरं प्रोष्यागत्योवाच कथमशकत | १०
मदृते जीवितुमिति ते होचुर्यथा बधिरा अशृण्वन्तः श्रोत्रेण प्राणन्तः प्राणेन वदन्तो वाचा पश्यन्तश्चक्षुषा विद्वांसः मनसा प्रजायमाना रेतसैवमजीविष्मेति प्रविवेश ह श्रोत्रम् |

ii) तस्या गात्रेषु पतिता तेषां दृष्टिर्महात्मनाम् |
तत्र तत्रैव सक्ताभून्न चचाल च पश्यताम् ||
ततः संकीर्त्यमानेषु राज्ञां नामसु भारत |
ददर्श भैमी पुरुषान्पञ्च तुल्याकृतीनथ ||

C] i) श्रितकमलाकुचमण्डल धृतकुण्डल ए | १०
कलितललितवनमाल जय जयदेव हरे ||
दिनमणिमण्डलमण्डन भवखण्डन ए |
मुनिजनमानसहंस जय जयदेव हरे ||

B25912C301BFF347F1A28BC8B674CCCD

ii) रघूणामन्वयं वक्ष्ये तनुवाग्विभवोऽपि सन् |
तद्गुणैः कर्णमागत्य चापलाय प्रचोदितः ||
तं सन्तः श्रोतुमर्हन्ति सदसद्व्यक्तिहेतवः |
हेम्नः संलक्ष्य्यते ह्यग्नौ विशुद्धिः श्यामिकापि वा ||

प्र. २] केवलं **द्वौ** परिच्छेदौ लिखत|

A) रघुवंशस्य विशेषणानि | १०

B) दमयन्त्याः वर्णनम् | १०

C) मानसोल्लासः | १०

प्र. ३] केवलं **द्वौ** परिच्छेदौ लिखत|

A] ससन्दर्भं स्पष्टीकुरुत| १०

१) जगतः पितरौ वन्दे पार्वतीपरमेश्वरौ |

२) न युक्तम् अत्र स्थातुम् | दूरमेव तिष्ठामि |

B] ससन्दर्भं स्पष्टीकुरुत| १०

१) नैषधं वरयामास भैमी धर्मेण पाण्डव |

२) मिश्रणीयः प्रमाणेन यथा वर्णो न नश्यति|

C] "प्राचीन-भारतीय-चित्रकला" इति विषयमधिकृत्य निबन्धं लिखत | १०

प्र. ४] केवलं **द्वौ** उत्तरत|

i) सन्धिविग्रहं कुरुत | १०

१) उडुपेनास्मि |

२) तानीह|

३) वज्रलेपोऽयम्|

४) विनोदश्च|

५) हेमे|

ii) रूपाणि लिखत -

१) मोहात्|

२) आसनेषु|

३) शुद्धाः|

४) हसित्वा|

५) मनसा

B] श्लोकपूर्तिं कुरुत| १०

१) ------- संभृतार्थनां सत्याय --------|
यशसे -------- प्रजायै गृहमेधिनाम्||
शैशवेऽभ्यस्तविद्यानां ------- विषयैषिणाम्|
वार्द्धक्ये ----- योगेनान्ते तनुत्यजाम्||

२) अभिनव ------- सुन्दर ------ए|
-------चन्द्रचकोर जय जयदेव हरे||
------ कवेरिदं कुरुते मुदम् ए|
मङ्गलमुज्ज्वलगीत जय---- हरे||

C] संस्कृतेन उत्तरत | १०

1) कालिदासस्य काव्यचतुष्टयं किम् ?

2) गीतगोविन्दस्य कर्ता कः ?

3) 'प्राणसंवादः' कस्याम् उपनिषदि वर्तते ?

4) नलः कस्य देशस्य अधिपतिः ?

5) प्रभुः कीदृशः पुरोहितः अस्ति ?

प्र. ५] टिप्पणीं लिखत - (केवलं द्वौ समूहौ)

A] 1) आश्रमचतुष्टयम्| 2) सद्सद्व्यक्तिहेतवः| १०

B] 1) लेपद्रव्यं | 2) तूलिका १०

C] 1) मधुमुरनरकविनाशन | 2) समरशमितदशकण्ठ | १०

D] 1) दमयन्ती| 2) नलः| १०

****

B25912C301BFF347F1A28BC8B674CCCD

9